

# PRISIKĖLIMAS



*Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis*

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

## Šventieji Petras ir Paulius

Bažnyčia atmena savo gerus ir ištikimus tarnus, juos šloviname ir pagerbiame atmintinomis jų gimimo arba mirties dienomis. Birželio 24 d. minime šv. Jono Krikštytojo gimimo dieną. Jonas Krikštytojas buvo tarsi tiltas tarp Senojo ir Naujojo Įstatymo, lyg pranašas Elisas, ruošęs žmones Dievo karalystei. Apie jį Jėzus yra pasakęs: „Tarp gimusių iš moterų nėra buvę didesnio už Joną Krikštytoją.“ (Mt 11, 11).

Birželio 29 d. – dviejų ištikimų Kristaus liudytojų – apaštalų šv. Petro ir šv. Pauliaus mirimo metinės. Jie abu buvo nukankinti tą pačią dieną. Imperatorius Neronas, didelis krikščionybės priešas, įsakė šiuos pranašus nužudyti. Apaštalas Petras buvo nukryžiuotas ant kalnelio žemyn galva. Dabar toje vietoje stovi šv. Petro bazilika. Šv. Paulius buvo išvestas už Romos miesto ribos ir jam buvo nukirsdinta galva. Netoli tos vietos dabar stovi šv. Pauliaus bazilika. Abu šie apaštalai, skirtingais būdais pašaukti sekti Kristų, iki mirties liko ištikimi Kristaus Evangelijos liudytojai.

Paprastą kaimo žveją Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolių Andriejų Jėzus pamatė prie Galilėjos ežero. Jis broliams tarė: „Eikite paskui mane!

Aš padarysiu jus žmonių žvejais“ (Mt 4, 19). Abu broliai nesvyruodami, pajutę Jėzaus galią, „tuojau paliko tinklus ir nuėjo su juo“ (Mt 4, 20). Petras buvo pirmasis, kuris išpažino: „Tu esi Mėšias, gyvojo Dievo Sūnus!“ (Mt 16, 16), o Jėzus jam tarė: „Tu esi Petras – Uola; ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės“ (Mt 16, 18). Čia pat Petras gauna ir pirmuosius įgaliojimus: „Tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus suriša ir danguje, ir ką atriši žemėje,



bus atriša ir danguje“ (Mt 16, 19). Petras buvo pirmasis Romos vyskupas, juo buvęs net 25 metus.

Šv. Paulius, kaip žinome, buvo aršus krikščionybės priešas. Jis persekiojo ir žiauriausiu būdu nukankindavo kiekvieną, kas išpažino Kristaus mokslą. Kaip liudija Apaštalų darbai, „stengėsi išnaikinti Bažnyčią naršydamas po namus, suiminėdamas vyrus ir moteris, siųsdamas juos į kalėjimą“ (Apd 8, 3). Kitoje vietoje skaitome: „Saulius, tebealsuodamas grasinimais ir žudynėmis prieš Viešpaties mokinius, nuvyko pas vyriausiąjį kunigą ir išgavo raštus Damasko sinagogoms, kad, užtikęs to kelio sekėjus vyrus ir moteris, galėtų juos suiminėti ir gabenti į Jeruzalę“ (Apd 9, 1-2). Tačiau kelyje į Damaską jis buvo apakintas, kai išgirdo Kristaus žodžius: „Sauliau, Sauliau, kam mane persekioji?“ Į Sauliaus klausimą: „Kas tu esi, Viešpatie?“ Kristus atsakė: „Aš esu Jėzus, kurį tu persekioji. Kelkis, eik į miestą; tenai tau bus pasakyta, ką turi daryti“ (Apd 9, 5-6). Taip įvyko Sauliaus atsivertimas. Jis įtikėjo ir tapo Kristus mokslo skelbėju: „Jis yra mano rinktinis įrankis, kuris neš mano vardą tautoms, karaliams ir Izraelio vaikams. Aš jam parodysiu, kiek daug jam teks išskentėti dėl mano vardo“ (Apd 9, 15-16). Ir Saulius pradėjo drąsiai kalbėti Jėzaus vardu, nepaisydamas persekiojimų ir pavojų, kaip jis pats kalbėjo galatams: „Man patikėta skelbti Evangeliją pagonims, kaip Petruį žydamas, nes tas pats, kuris paskyrė Petrą apipiaustytojų apaštalu, paskyrė mane pagonių apatalu“ (Gal 2, 7-8).

Pirmųjų apaštalų gyvenimai yra mums savotiškas padaršinimas, kvietimas ryžtis Dievo tarnystei. Abiems apaštalamis nebuvo svetimos žmogiškos silpnybės. Petras ne kartą dėl savo žmogiško mąstymo ribotumo buvo užsitraukęs Jėzaus rūstybę. Jis tris kartus išsižadėjo Jėzaus, vėliau Romoje, prasidėjęs žiauriems krikščionių persekiojimams, iš baimės buvo nutaręs pabėgti, bet už miesto vartų sutiko Jėzų, nešantį kryžių. „Viešpatie, kur eini?“ –

paklausė Petras.

„Einu į Romą, kad antrą kartą būčiau nukryžiuotas“, – atsakęs Kristus. Sugėdintas Petras grįžo į Romą tarsi tapęs kitu Kristaus mokslo išpažinėju, ir jokia žmogiška jėga jo nebesulaikė nuo tikėjimo į Kristų. Petro nuopuoliai kiekvieną kartą mums primena, koks silpnas yra žmogus, kai nesiremia Dievo pagalba, ir koks drąsus pasijunta, kai vadovaujasi Dievo galia!

Apaštalas Paulius, aršus krikščionių persekiotojas, apakintas Šventosios Dvasios prie Damasko vartų, atgimė nauju žmogumi. Jis tvirtai bei giliai pamilo Kristų, ir Kristaus meilė jo širdyje liepsnojo kiekvienam pagoniui, kiekvienam žydui, graikui ir romiečiui. Jis parašė nuostabų meilės himną: „Jei kalbėčiau žmonių ir angelų kalbomis, bet neturėčiau meilės, aš tebūčiau žvangantis varis ir skambantys cimblai <...>, jei turėčiau visą tikėjimą, kad galėčiau net kalnus kilnoti, tačiau neturėčiau meilės, aš būčiau niekas“ (Kor 13, 1-2).

Mielieji, pamąstykite, kiek mumyse yra tikros krikščioniškos meilės. Ar neužgožia jos išdidumas, apkalbos, egoizmas, negailestingumas artimui, puikybės, pasipūtumas? Jei taip, ar gali tokia širdis mylėti Dievą? Pagalvokime ir prašykime Šventosios Dvasios perkeisti mus, kaip buvo perkeisti šventieji Petras ir Paulius, jog ir mūsų širdyse įsiliepsnotų tokia pati karšta Dievo meilė, kokia liepsnojo šių didžiųjų apaštalų širdys, kad ir mes drąsiai, ištvėringai, nebijodami patyčių ir pašaipų, liudytume Kristaus Evangeliją.



2008 06 29 - 2009 06 29 m. – apaštalo šv. Pauliaus metai

## Popiežiaus katechezės apie apaštalą Paulių

Septintoji katechezė: Pauliaus santykis su istoriniu Jėzumi

Brangūs broliai ir seserys!

Paskutinėse katechezėse kalbėjau apie šventojų Pauliaus susitikimą su jo gyvenimą iš pagrindų pakeitusių prisikėlusiu Kristumi, apie jo santykį su dvylika Jėzaus pašauktų apaštalų – pirmiausia Jokūbu, Kefu ir Jonu – bei su Jeruzalės Bažnyčia. Bėlika klausimas, ką šventasis Paulius žinojo apie žemiškąjį Jėzų, jo gyvenimą, mokymą ir kančią. Prieš imantis šio klausimo, pravartu prisiminti, jog pats šventasis Paulius skiria du Jėzaus pažinimo būdus ir bendriau – du žmogaus pažinimo būdus. Antrajame laiške korintiečiams jis rašo: „Todėl nuo

šiول mes nebenorime nė vieno pažinti kūno požiūriu. Jei mes ir buvome pažinę Kristų kūno požiūriu, tai dabar mes taip jo nebe pažįstame“ (5, 16). Pasakymu „pažinti kūno požiūriu“, kūnišku būdu, norima pasakyti: pažinti remiantis vien išoriniais kriterijais – žmogų galima būti mačius kelis kartus ir dėl to pažinti jo charakterio bruožus, įvairias jo elgesio smulkmenas, kaip jis kalba, eina ir t. t. Net jį taip ir pažindami, iš tikro jo nepažįstame, nepažįstame žmogaus branduolio. Žmogų iš tiesų galima pažinti tik širdimi. Fariziejai ir sadukiejai Jėzų pažinojo išoriškai: jie buvo girdėję

jo mokymus, žinojo apie jį daug smulksmenų, tačiau tokio, koks jis yra iš tikrųjų, nepažino. Panašią perskyrą aptinkame viename Jėzaus pasakyme. Prieš atsimaitymą jis klausia apaštalų: „Kuo mane laiko įgaliojimus: „Tau duosiu dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus suriša ir danguje, ir ką atriši žemėje, bus atriša ir danguje“ (Mt 16, 19). Petras buvo pirmasis Romos vyskupas, juo buvęs net 25 metus. Žmonės?“ ir: „O kuo jūs mane laikote?“ Žmonės jį pažįsta, bet paviršutiniškai.

*Nukelta į 2 p.*

*Atkelta iš 1 p.*

Jie apie jį žino įvairių dalykų, tačiau jo nėra tikrai pažinę. Tuo tarpu Dvylika dėl širdį įtraukiančios draugystės iš esmės suprato ir ėmė suvokti, kas yra Jėzus. Ir šią dieną pažinimo būdai skirtingi: yra išsimokslinusių žmonių, žinančių apie Jėzų daug smulkmenų, ir paprastų žmonių, apie tas smulkmenas nieko nenučiuokiančių, tačiau pažinusių jį tokį, koks jis yra iš tikrųjų: „Širdis kalba į širdį“. Ir Pauliaus iš esmės nori pasakyti, jog Jėzų pažįsta būtent taip, širdimi, kad šitaip pažįsta tikrąją asmens esmę ir tada, vėliau, smulkmenas.

Vis dėlto klausimas išlieka: ką šventasis Paulius žinojo apie Jėzų konkretų gyvenimą, žodžius, kančią, stebuklus? Rodos, patikimai žinoma, jog jis Jėzų niekada nesutiko jo žemiškojo gyvenimo metu. Per apaštalus bei gimstančią Bažnyčią jam neabejotinai buvo žinomos smulkmenos iš Jėzaus žemiškojo gyvenimo. Pauliaus laiškuose galime aptikti tris rėmimosi ikivelykinių Jėzumi formas. Pirmiausia tai aiškios ir tiesioginės nuorodos. Paulius kalba apie Jėzų dovydiškąją kilmę (plg. Rom 1, 3), žino apie jo „brolius“ ar kraujo giminaučius (1 Kor 9, 5; Gal 1, 19), jam žinoma Paskutinės vakarienės eiga (plg. 1 Kor 11, 23), kiti Jėzaus žodžiai, pavyzdžiui, apie santuokos neišardomumą (plg. 1 Kor 7, 10 ir Mk 10, 11.12), apie būtinybę, kad tas, kas skelbia Evangeliją, būtų išlaikomas bendruomenės kaip darbininkas, vertas savo užmokesčio (plg. 1 Kor 9, 14 ir Lk 10, 7). Paulius žino Jėzų per Paskutinę vakarienę ištartus žodžius (plg. 1 Kor 11, 24–25 ir Lk 22, 19–20), taip pat ir apie Jėzų kryžių. Visa tai tiesioginis rėmimas Jėzaus žodžiais bei darbas iš jo gyvenimo.

Antra, kai kuriuose Pauliaus laiškuose galime išvelgti įvairias užuominas į sinoptinių Evangelijų paliudytas tradicijas. Pavyzdžiui, Pirmajame laiške tesalonikiėčiams mūsų skaitomų žodžių: „Viešpaties diena užklups lyg vagis naktį“ neįmanoma paaiškinti nuoroda į Senojo Testamento pranašystes, nes palyginimas su vagimi naktį aptinkamas tik Mato ir Luko Evangelijoje, todėl paimtas tiesiog iš sinoptinės tradicijos. Skaitydami, kad „Dievas pasirinko, kas pasauliui yra kvaila...“ (1 Kor 1, 27–28), išgirstame ataidint Jėzaus mokymą apie dvasios beturčius ir vardginius (plg. Mt 5, 3; 11, 25; 19, 30). Taip pat pasitaiko žodžių, ištartų Jėzaus su mesianistiniu džiaugsmu: „Aš šlovintu tave, Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, kad paslėpei tai nuo išmintingųjų ir gudriųjų, o apreiškei mažuotėliams.“ Paulius žino iš savosios misijų patirties, kokie šie žodžiai teisingi, būtent kad dvasios beturčių širdis tiesiog atvira

Jėzaus pažinimui. Nuoroda į Jėzaus klusnumą „iki mirties“ Fil (Rom 14, 17). Šią pamoką turime išmokti ir mes: kupini įvairių Petru ir Pauliui patiktų charizmų, patikėkime save Dvasios vadovavimui, šitaip stengdamiesi gyventi laisvėje, kuriai gaires teikia tikėjimas į Kristų ir kuri konkrečia tikrove tampa tarnaujant broliams. Esmingai svarbu vis labiau darytis panašiam į Kristų. Tada pasiekiami tikra laisvė, giliausia Įstatymo šerdis – meilė Dievui ir artimui. Prašykime Viešpatį, kad mus pamokytų dalytis jo jausmais, kad iš jo išmoktume tikrosios laisvės ir meilės, aprėpiančios kiekvieną žmogų, Evangelijos. 2, 8 irgi nenorima nieko kita, kaip priminti visišką žemiško Jėzaus pasirengimą vykdyti Tėvo valią (plg. Mk 3, 35; Jn 4, 34). Tad Paulius žino apie Jėzaus kančią, kryžių, kokios buvo paskutinės jo gyvenimo akimirkos. Jėzaus kryžius ir tradicija, bylojanti apie šio kryžiaus įvykį, yra Pauliaus kerigimos šerdis. Dar vienas šventajam Pauliui žinomas Jėzaus gyvenimo kertinis akmuo – Kalno pamokslas, kurio kai kurias vietas, rašydamas romiečiams, jis cituoja beveik pažodžiui: „Mylėkite vieni kitus... Laiminkite savo persekiotojus... Sutarkite tarpusavyje... Nugalėk pikta gerumu.“ Tad jo laiškuose Kalno pamokslas tikrai atsispindi.

Pagaliau galima išvelgti trečią Jėzaus žodžių buvimo Pauliaus laiškuose formą, aiškstėn iškylančią tada, kai ikivelykinę tradiciją jis savotiškai perkelia į situaciją po Velykų. Tipiškas atvejis – Dievo karalystės tema. Ji neabejotinai yra istorinio Jėzaus skelbimo šerdis (plg. Mt 3, 2; Mk 1, 15; Lk 4, 43). Pauliui tokia šios tematikos perkėla įmanoma, nes po Prisiškėlimo akivaizdu, kad Dievo karalystė yra Jėzaus asmuo – Prisiškėlusysis. Tad karalystė ateina ten, kur ateina Jėzus. Taip Dievo karalystės tema, kuria nuvokiama Jėzaus slėpinys, neišvengiamai virsta kristologija. Nepaisant to, nuteisėjimo per tikėjimą atžvilgiu, Pauliaus akimis, galioja tokios pačios nuostatos, kokių Jėzus reikalauja iš norinčiųjų įžengti į Dievo karalystę: tiek įžengimas į Karalystę, tiek nuteisėjimas siejami su dideliu nusižeminimu ir jokio pasipūtimo priemaišų neturintiu pasirengimu priimti Dievo malonę. Palyginimas apie fariziejų bei muitininką (plg. Lk 18, 9–14) yra mokymas, nesvetimas ir Pauliui, kai jis primygtinai reikalauja atsakyti bet kokios tuštybės Dievo atžvilgiu. Jėzaus pasakymas apie muitininkus ir ištvirkėles, labiau negu farizėjai pasirengusius priimti Evangeliją (plg. Mt 9, 10–13; Lk 7, 36–50), ir jo apsisprendimas kartu su jais sėdėti už stalo (plg. Mt 9, 10–13; Lk 15, 1–2) irgi aiškiai atsispindi Pauliaus mokyme apie gailėtingąją Dievo meilę nusidėjėliams (plg. Rom 5, 8–10 ir Ef 2, 3–5). Dievo karalystės tema pateikiama nauju pavidalu, tačiau sąžiningai laikantis tradicijos apie istorinį Jėzų.

lu, tačiau sąžiningai laikantis tradicijos apie istorinį Jėzų.

Dar vienas Jėzaus mokymo branduolio sąžiningo perkeitimo pavyzdys yra su juo siejami „titulai“. Iki Velykų jis save apibūdina kaip Žmogaus Sūnų; po Velykų tampa aišku, kad Žmogaus Sūnus yra ir Dievo Sūnus. Todėl Paulius, kalbėdamas apie Jėzų, pirmenybę teikia titului Kyrios, „Viešpats“ (plg. Fil 2, 9–11), kreipiančiam į Jėzaus dieviškumą. Jėzus, kaip Viešpats, visu akivaizdumu iškyla Prisiškėlimo šviesoje. Aivų kalne, Jėzaus didžiausios baimės akimirka (plg. Mk 14, 36), mokiniai prieš užmigdami girdėjo, kaip jis kalbėjosi su Tėvu, vadindamas jį „Aba“. Tai labai familiarus žodis, lygiareikšmis mūsų kreipiniui „tėveli“, tik vaikui taip kreipiasi į savo tėvą. Iki to akimirksnio nebuvo įmanoma išivaizduoti, kad žydas tokį žodį pavartotų kreipdamasis į Dievą. Tačiau Jėzus, kadangi yra tikrasis Sūnus, šią artumo valandą būtent taip ir kreipiasi: „Aba, Tėve.“ Šventojo Pauliaus laiškuose romiečiams ir galatams žodis „aba“, kuriuo išreiškiama išskirtinė Jėzaus sūnystė, nuskamba pakrikštytųjų lūpose (plg. Rom 8, 15; Gal 4, 6), mat jie yra gavę „Sūnaus Dvasią“ ir dabar, turėdami savyje šią Dvasią, gali kalbėti taip, kaip Jėzus, ir su Jėzumi kaip tikri Tėvo vaikai gali tarti „Aba“, nes yra tapę vaikais Sūnyje.

Galiciausiai norėčiau paminėti išganomąjį Jėzaus mirties matmenį, aptinkamą Evangelijos žodžiuose: „Žmogaus Sūnus atėjo, ne kad jam tarnautų, bet pats tarnauti ir savo gyvybės atiduoti kaip išpirkos už daugelį“ (Mk 10, 45; Mt 20, 28). Šie Jėzaus žodžiai tikrai atsispindi Pauliaus mokyme apie Jėzaus mirtį kaip išpirką (plg. 1 Kor 6, 20), atpirkimą (plg. Rom 3, 24), išlaisvinimą (plg. Gal 5, 1) ir sutaikinimą (plg. Rom 5, 10; 2 Kor 5, 18–20). Šis mokymas yra Pauliaus teologijos, besiremiančios šiais Jėzaus žodžiais, šerdis.

Baigiant pasakytina, kad šventasis Paulius apie Jėzų mąsto ne kaip istoriką, tarsi tai būtų praeities asmuo. Jam neabejotinai žinoma didžioji tradicija, kalbanti apie Jėzaus gyvenimą, žodžius bei prisikėlimą, tačiau jis visa to netraktuoja kaip praeities dalyko; priešingai, tai pateikia kaip gyvojo Jėzaus tikrovę. Jėzaus • odžiai ir darbai, Pauliaus akimis, nepriklausomai istoriniam laikui, praeičiai. Jėzus gyvas dabar ir dabar kalba su mumis bei gyvena dėl mūsų. Štai šitaip pažintinas Jėzus ir priimtina apie jį skelbianti tradicija. Mes irgi turime mokytis pažinti Jėzų ne kūno požiūriu, ne kaip praeities asmenybę, bet kaip mūsų Viešpatį ir Brolių, esantį kartu su mumis šią dieną bei rodantį mums, kaip reikia gyventi ir mirti.

### *Kaip skaityti Bibliją?*

## *G. Martin'as: Dievo žodžio skaitymas, I (tesinys, pradžia Nr.74)*

Vos mums nusprendus skirti kasdien po 15 minučių, iš karto kyla keletas problemų. Pirmiausia, kaip rasti laiko kupinoje įvairiausių darbų bei užsiėmimų dienotvarkėje? Nuo ko pradėti? Kokį Šventojo Rašto leidimą geriausia pasirinkti? Šios problemos ne visiems vienodai aktualios. Vieni žmonės labiau užimti negu kiti. Kai kas jau turi tinkamą Šventojo Rašto leidimą ir yra pradėjęs jį skaityti. Dažniausia kliūtis, trukdanti Raštą skaityti kasdien, yra ne laiko apskritai problema, bet būtent to laiko. Tiesą pasakius, mes visi turime daugybę laiko – gyvenimo dienotvarkė nėra tiek gausiai prikimšta, kad nerastume kasdien penkiolikos minučių. Tačiau daugeliui nelengva rasti būtent tas tikrąsias penkiolika minučių papūti vienuoje su Dievu ir

su Dievo žodžiu. Kai kurie žmonės ryte būna tokie apsnūdę, jog tik apie vidurdienį gali pakankamai aiškiai mąstyti, kad imtųsi tokio svarbaus dalyko kaip Dievo žodžio skaitymas. Tačiau atėjus vidurdieniui mintis būna jau užgožė rūpesčiai, vienas išsiblaškytas keičia kitą. Vakaraus nuovargis, atrodo, neleidžia imtis jėgų įtempimo reikalaujančios veiklos, nebent tik pasyviai žiūrėti televizorių. Manau, kad daugelis galėtų pateikti sąrašą priežasčių, pagrindžiančių, kodėl jų dienotvarkėje nėra tinkamų penkiolikos minučių kasdien skaityti Raštą. Galbūt net naudinga susirašyti tokį priežasčių sąrašą, tačiau po to vis dėlto parinkti ir nusistatyti tą laiką. Galime pripažinti, kad joks laikas nėra visų tinkamiausias, vis dėlto būtina tvirtai apsispręsti

išskirti tas penkiolika minučių. Ne kažkokias neapibrėžtas penkiolika minučių „kada nors“, bet pasirinktas penkiolika minučių konkrečiu dienos metu. Tiems, kurie lengvai pabunda arba mokosi tai daryti, pirmosios ryto minutės yra ramiausias ir išsiblaškytumų neužgožtas laikas. Tuo ankstyvu metu nereikia galvoti apie dienos planus, būtinas atlikti užduotis. Tiesiog atsigręžkime į Viešpatį, atverskime Šventojo Rašto pasizymėtą vietą ir pradėkime skaityti. Kitiems žmonėms vakaro ramybė gali būti idealus laikas praleisti Viešpaties artume ir klausytis jo Žodžio. Pabaigus dienos darbus, ištrūkus iš didmiesčio eismo spūsties, suguldžius vaikus galima atsipūsti nuo įtampos ir visa širdimi atsigręžti į Dievą, be išsiblaškytumo jo klausyti.

Dar kiti savo dienotvarkėje ras kitą laiką penkiolika minučių skaityti. Gal šeimos mama tai darys išleidusi vaikus į mokyklą, prieš indamasi kitų dienos ruošos darbų. Gal kas nors praleis tas penkiolika minučių prie savo darbo stalo įstaigoje prasidėjus pietų pertraukai. Tai gali būti kavos pertraukėlės metas gamyloje. Gal kam nors bus gera praleisti tas penkiolika minučių užėjus į netoli darbovietės esančią bažnyčią. Kiekvienas gali rasti savo laiką. Svarbiausia, kad tą laiką nusistatytume ir kad tai būtų metas, kai esame pakankamai pajėgūs naudingai jį išnaudoti. Neapibrėžtas sumanymas penkiolika minučių rasti „kažkada per dieną“ nėra realistiškas: kartais tai pavyksta, o kartais ne. Kur kas geriau numatyti konkretų laiką. Skaitydami Šventąjį Raštą gimtąja kalba turime suvokti, kad tai yra vertimas. Neverta tikėtis, kad vertimas gali būti visiškai tobulas, be dviprasmybių norint perteikti kiekvieną Rašto vietą, negincijamą teksto prasmę. Vertimas nėra šventas – net Šventojo Rašto vertimas. Labai dažnai frazė gali būti verčiama į kitą kalbą keletriopai, ir visi tie variantai vertimo prasme yra tikslūs. Ypač sudėtinga versti poetinius Biblijos tekstus, ypač psalmes. Atsiranda ir atsirais vis naujų Šventojo Rašto vertimų, kuriais siekiama tolydžiai vis geriau ir tiksliau perteikti

Šventojo Rašto mintį dabartine kalba. Nuo ko pradėti? Jei kas pirmąkart imasi skaityti Bibliją, ne pati geriausia mintis būtų pradėti nuo pirmosios Pradžios knygos eilutės, planuojant ištiesai ir nuosekliai skaityti iki pat paskutinio Apreiškimo knygos skyriaus. Priešingai pradedančiųjų lūkesčiams, Biblijos knygos nėra išdėstytos ta tvarka, kuria jos buvo parašytos, taip pat nesilaikoma istorinės aprašomųjų įvykių sekos. Taigi nėra ypatingų privalumų, dėl kurių būtų verta pradėti skaityti nuo Pradžios knygos, priešingai, yra keletas keblumų. Labai tikėtina, kad šitaip pradėjęs skaitytojas ištrigs kur nors tarp Kunigų knygos įstatymų arba Skaičių knygos genealogijų, nusivils ir liausis skaitęs. Kadangi Raštą skaitome kaip Kristaus sekėjai ir Bažnyčios nariai, siūlytina pirmiausiai pradėti nuo dviejų Luko knygų Naujajame Testamente: Evangelijos pagal Luką ir Apaštalų darbų. Šias dvi Naujojo Testamento knygas galima skaityti kaip savarankišką dvitomį, pasakojantį apie Jėzaus Kristaus Gerąją Naujieną ir apie Šventosios Dvasios išugdymą Bažnyčią. Galima pradėti taip pat nuo Morkaus evangelijos. Tada po jos rekomenduotina imtis apaštalo Pauliaus laišku tesalonikiečiams ir korintiečiams. Jono evangelijos ir Pirmasis Jono laiškas yra tarsi Naujojo Testamento apreiškimo viršūnė, tačiau šias kny-

gas reikia skaityti labai atidžiai. Apaštalo Pauliaus laišškai romiečiams ir galatams apima jo giliausius Jėzaus Kristaus atpirkimo slėpinių apmąstymus, šiuos laiškus reikia atidžiai studijuoti. Apreiškimo knygos Naujajame Testamente vertėtų imtis paskiausiai. Nepakanka ją paprasčiausiai perskaityti. Kad taptų suprantama, ją būtina studijuoti pasitelkiant komentarus ir kitą pagalbinę medžiagą. Taigi geriausiai pradėti nuo Luko arba Morkaus. Mūsų neturėtų trikdyti plati Senojo Testamento apimtis. Jį geriau skaityti išrinktinai. Pirmąkart skaitant, genealogijos sąrašus ar valgymo taisykles geriau praleisti arba tik peržvelgti. Pirmosios penkios Senojo Testamento knygos sudaro Dievo sandoros su išrinktąja tauta pagrindą. Iš šių knygų visų pirma derėtų skaityti Išėjimo knygą, o ne Pradžios knygą. Istorinės knygos (ypač Jozuės, Teisėjų, Samuelio ir Karalių) duoda pagrindą suprasti pranašų knygas, o pranašų knygos savo ruožtu, ypač Izaijo knyga, – Naująjį Testamentą. Kitas Senojo Testamento knygas, apimančias išminties raštus, patarles, maldas, izraelitų pasakojimus, dera skaityti atsižvelgiant į Šventojo Rašto struktūrą. Skaitant Senąjį Testamentą labai svarbu turėti pagalbinės medžiagos studijoms. Šį vaidmenį iš dalies atlieka Biblijos knygų įvada bei pastabos.

### Dvasiniai skaitiniai „Evangelijos šviesa“

Adolfas Daukšienė

## 5. Netyroji dvasia (Mk 1,23-28)

Keliaudami su Jėzumi ne kartą sutinkame žmones, apsėstus „netyrosios dvasios“, kurią Jėzus išvaro iš žmogaus. Taip ji vadinama todėl, kad Izraeliui netyra buvo visa, kas susiję su mirtimi. Tai Dievo Dvasios, mylinčios gyvenimą, priešingybė (Iš 11,16). Netyra yra mirties dvasia, kuri žmogų nualina ir laiko pavergusi, nes jis bijo mirties. Ši dvasia pirmiausia yra gundytoja, nes ji „vagia žodį“, pakeisdama žmoguje Dievo žodį, kuris mus daro Jo vaikais, melu, atitolinančiu mus nuo Dievo ir Jo gyvenimo. Per šią blogio dvasią žmogus praranda savo tapatybę ir jos ieško tuose dalykuose, kurie ir toliau veda nuo pačios turėjimo, galios, pasirodymo esmės. Iš čia paskui kyla vis didėjantis nepasitenkinimas, nepasotinami troškimai, egoizmas, neteisėybės, karai. Šis blogis vis tvirtėja, kaupiasi įvairialypės jo struktūros, kurios tam-

pa tikrais priespaudos mechanizmas (lošimai, narkomanija, prostitucija). Kartą jas sukūręs žmogus netrukus tampa jų auka ir lieka įkalintas kaip kirminas kokone. Tačiau šis nepelnytas blogis nėra galutinė mūsų situacija. Jėzus atėjo išvaduoti žmogų iš jį pavergusios blogio dvasios. Jis mus išvaduoja savo tiesos blyžiui, kuris pajėgus nutildyti melą, nes iš jo kyla mūsų vergovė. Jėzus atskleidžia mums mūsų – Dievo vaikų – tikrovę ir tėviškąjį Dievo veidą. „Nutilk!“ – sudraudžia Jėzus demoną, kad apsėstajame pagaliau galėtų kalbėti žmogus. Priešininkas negalimas paprasčiausiai jį nutildant. Tiesa užčiaupia melą. „Išėik iš jo!“ (Mk 1,25) – Dievo žodis išveja šį išibrovėlį iš žmogaus. Atsiskyrimas su blogiu yra ne tik skausmingas, bet ir triukšmingas. Blogis nenoriai palieka savo auką. Argi mes nebėgame nuo laisvės, bijodami

atsakomybės patys tvarkyti savo gyvenimą? Likti vergovėje yra daug paprasčiau. Juk žmonės netgi prašo Jėzų „išėiti iš jų krašto“ (Mk 5,17), taigi jie renkasi vergystę. Mes taip pat kartais šaukiame Dievui kaip apsėstasis: „Ko tau iš mūsų reikia?“ (Mk 1,24). Meilė ir egoizmas, pasitikėjimas ir baimė, laisvė ir vergystė, tiesa ir melas, šviesa ir tamsa, gyvenimas ir mirtis yra vienas kitam priešingi. Neįmanomas joks kompromisas, nors blogis jo nuolat siekia, kad ir vadindamas abortą moters pasirinkimu (pasirinkti reikėtų prieš lipant į lovą, o ne po to!) Tačiau ne viskas krinta ant smėlio. Kiek daug seklių gerai sudygsa Dievo malonės dėka. Žmogų užgožusi tamsa, sužibus ją perskrodžiančiai šviesai, dažnai bando gintis. Tačiau patekęs saulei naktis negali neišsisklaidyti.

### Skaitytojų kūryba

Ada Žukaitė – Žvirblienė

## Dzūkijšką rauda palaidotai Tėviškei (1984 metai)

Vai kodėl nesupylėt mano senai Tėviškei kapo?! Aš dabar nežinau, po kokia velėna takeilis, kuriame buvo įspaustos basos mano Tėvo ir mano Motinos pėdos...

Kur čia buvo pirkia, baltais langais į kelių vis žiūrinti – kai pareinančių laukė ir kiekvieną kvietė užėiti? Tuos langus pirmiausiai jai išėmė, kad į širdį skaudžiai nežiūrėtų, kai reiks trauktyt po vieną rąstus – jos senus, skaudančius sąnarius...

Už gonkelių – gilus šulinys, toks gilus, kad nežžiūrėdavom dugno. Kaip gausiai dalijo jis tyrą ir šaltą vandenį saviems ir svetimiems! Nerekalingu jis tapo, ir užsivėrė kristolinė versmė ir sugrįžo į žemę...

Kokia lygi vieta! Lyg niekad neaugo čia obelys, rudenį pilnos obuolių, o pavasarį – bičių. Kai kirto, sako, jos kėlė į viršų šakas, saugodamos obuolius kaip motinos savo vaikus, kad neužsigautų...

O kaip man Tave apraudoti, mano jaunystės

medi – žaliasis kleve?! Aš tikėjau rast tave gyvą... Kaip norėčiau dabar prisiglaust prie tiesaus, tvirto tavo kamieno ir prisimint – viską prisimint! Toks tvirtas ir išdidus tu žvalgeisi aplinkui, visą kiemą apglėbęs sodrių šakų vainiku, kaip stipruolis žaliūkas bernas, pasiryžęs apginti šią sodybą nuo visų negandų.

Tu pirmas mane sutikdavai grįžtančią iš visų kelionių ir iš tolo modavai iškeliaujant... Kai sugrįžusi bučiuodavau žemę tarp rugių, ten, ant mažo kelelio, apaugusio baltais dobilėliais, tu iš tolo pamodavai man viršūne, ir žinojau, kad teisingai elgiuos.

Tu žinojai, kokie tyri tada buvom – kaip medžiai. Taip, tu žinojai visas namų paslaptis. Giliai tarp šaknų slėpei žemėje gėlą, o viršūne laimėnai džiaugsma. Dabar ir tavęs nebėra, nebėra dabar nieko, tik tylūs juodi aplinkui arimai...

Vai, kodėl nesupylėt mano Tėviškei kapo?! Argi nežinojot, kad daug kartų ateisim čia ap-

raudoti savo jaunystės, mes – išardytų namų vaikai. Ieškosim buvusių sodybų vietų ir, atsiradę vidury didelio lauko, klausysim, kaip javų šlamėjime dar girdėti sunkūs ir pavargę tėvų žingsniai – dar šiugžda, dar šnara... O vakarais čia plevėna protingos ir geros protėvių dvasios.

O ir kur mums daugiau nueiti iš kaukiančia mašina virtusio pasaulio? Kur rasti dvasiai stiprybės ir jėgų toliau gyventi, jei ne senose tėvų sodybose? Tai jos savo atmintyje išsaugojo rekrūtų ir knygnešių dalį, jos išaugino darbštų ir dorą artoją, tai jose gyvena mūsų tautos praeitis ir dvasia!

Argi jūs to nežinojot? Jūs – tvarkę visų mūsų likimus? Ar nežinojot, kad iš savo namų išvarytas sodietis jau nebus tas pats lietuvis – artojas, kantriu kryžium žegnojantis savo darbą ir duoną. Argi jūs to nežinojot, jūs, kurie valdote mūsų šalį?! Žinojot, ir buvo tai jūsų tikslas.

## Parapijos gyvenimo atspindžiai

B. Vasylienė

## Į Šilainių parapiją išlydėtas vikaras kun. Julius Grigonis



Gegužės 17 d. Sumos šv. Mišias aukoti kartu su mons. Vytautu Grigaravičiumi išėjo kun. Julius Grigonis. Klebonas pranešė, kad šiandien atsisveikiname su trejus metus mūsų parapijoje dirbusiu vikaru kun. J. Grigoniū. Baigiantis šv. Mišiomis mons. inforas padėkojo vikarui už nuoširdžią tarnystę, palinkėjo ištvermingai priimti naujus gyvenimo iššūkius. Pastoracinės tarybos nariai įteikė gėlių, albumą su nuotraukomis, fiksuojančiomis įvairias pa-

rapijos pastoracinio gyvenimo akimirkas, knygą ir video įrašą „Prisikėlimas“. Kun. J. Grigonis padėkojo klebonui už pagalbą, draugiškumą, supratingumą, parapijos žmonėms už geranoriškumą, darbuotojams, ypač zakristijonui Imantui, už gražų bendravimą, patarimus. Parapijiečiai ilgais plojimais pritarė kalbantiems, tuo pačiu išreiškdami padėką už šiltą vikaro žodį, atlaidumą ir draugiškus patarimus atgailai atlikti.

Aldona Narušienė

## Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijoje – naujas vikaras kun. Vincas Kudirka

„Kai virpanti ranka parodo dangaus skliautą, kur paukščiai sklendo, gyvybės įkvėpti, kai lūpos bando išsakyti džiaugsmą, tada it žvakė sutirpsti.“  
(V. Kudirka, Kauno kunigų seminarija, II k.)

Dar visai neseniai, šių metų vasario 1 d., Arki-katedroje bazilikoje Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ diakonui Vincui Kudirkai suteikė kunigystės šventimus, o štai jau nuo gegužės 18 d. kunigas darbuojasi mūsų parapijoje.

Jums, kunige, Viešpats skyrė ypatingą misiją – skelbti ir liudyti Kristų, todėl linkime sėkmės darbuojantis Viešpaties vynuogyne.



Neringa Vaišvilienė

## Maldos grupės „Motinos maldoje“ pirmasis susitikimas

Gegužės 24 d., 12 val., į konferencijų salę rinkosi mamos: jos atėjo į pirmąjį maldos grupelės „Motinos maldoje“ susitikimą. Iš pradžių visos dar nedrąsiai žvalgėsi, kas čia bus, koks šios maldos grupės tikslas? Silvija Ūsienė, šios grupelės vadovė, papasakojo apie šios grupelės prasmę, mamoms atsakė į dominančius klausimus. Ši grupelė skirta mamoms melstis

už vaikus. Ir ne tik už savo vaikus, bet ir tuos vaikus, už kuriuos niekas nesimeldžia: už augančius vaikų namuose, paliktus tėvų. Susirinkusios mamos pasakojo, jog ir dabar visada meldžiasi už savo vaikus, tačiau tai daryti maldos grupėje buvo daug geriau, nes jos galės pabendrauti, pasikalbėti, kartu melstis. Nors tai buvo pirmasis susitikimas, tačiau mamos

nevengė atvirauti: pasakojo apie savo vaikus, jų džiaugsmus ir rūpesčius, džiaugėsi, jog jos yra ne vienos, gali viena iš kitos pasisemti išmintiems, o iš maldos – stiprybės. Nuoširdžiu bendravimu, šiluma ir minčių pasidalijimu šis susitikimas sušildė mamų širdis. Jos visos sakė prisijungiančios prie šios maldos grupės ir džiaugėsi, kad tokia grupė susibūrė.

B. Vasylienė

## Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo šventė parapijoje



Birželio 11 d. Devintinių šventė prasidėjo Paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje. Į šv. Mišias susirinko daug daugiau tikinčiųjų nei įprastą vakarą. Iškilmingoms šv. Mišioms vadovavo klebonas mons. Vytautas Grigaravičius,

koncelebravo prof. kun. Robertas Pukenis, kun. Mindaugas Pukštys, vikaras kun. Vincas Kudirka.

Homilijoje klebonas kalbėjo, kad šventė vainikuoja velykinį laikotarpį. Šiandien mes dar kartą prisimename Švč. Eucharistijos įsteigimą. Kristaus palikta Eucharistijos dovana įpareigoja švęsti Kristaus, Jo Gyvenimo, Jo mirties, Jo Prisikėlimo ir užtarimo pas Tėvą atminimą. Bažnyčia nuo pat pradžių vykdo Viešpaties priesaką – priimti Jo Kūną ir Kraują Šv. Ostijoje, kaip Jis būti atleidžiantiems, dovanojantiems, mylintiems.

Po šv. Mišių visi išsirikiavo Devintinių procesijai. Pastoracinės tarybos nariai paruošė kečius stoteles, kurias papuošė gėlėmis, žvakėmis, kilimėliais.

Pirmoje stotelėje prof. kun. R. Pukenis skaitė ir komentavo Evangeliją pagal Matą apie

Kristaus palaiminimus. Antroje stotelėje klebonas mons. V. Grigaravičius skaitė ir komentavo Evangeliją pagal Morkų apie antrąjį duonos padauginimą. Trečioje stotelėje vikaras kun. V. Kudirka skaitė ir komentavo Evangeliją pagal Luką – Eucharistijos ir Kunigystės įsteigimą Paskutinės vakarienės metu. Ketvirtoje stotelėje kun. M. Pukštys skaitė ir komentavo Evangeliją pagal Joną apie Jėzaus meilės įsakymo paskelbimą.

Šia stotele mažojoje bažnyčioje baigėsi Švč. Sakramento garbinimas.

Mums, tikintiesiems, Devintinės – tai sielos atgaiva, glaudesnis ryšys su Viešpačiu. Jaudino ir džiugino viskas: Evangelijos žodžiai, kunigų komentarai, giesmės, nuoširdžiai, gražiai žiedlapius barstančios mergaitės....

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiuvi „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222

El. paštas : prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: [www.prisikelimas.lt](http://www.prisikelimas.lt). Tiražas 1000 egz.

Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas mons. inforas Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai: Gediminas Žukas, Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Adolfa Daukšienė, Dalė Starkutė.

*Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis*